

สรุป องค์ความรู้ ด้านการ มีส่วนร่วมใน การรู้เท่าทันสื่อ สำหรับชุมชน

คุณลักษณะของเยาวชน...พลเมืองประชาธิปไตย

รู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล เป็นอย่างไร

#ปกป้องข้อมูลส่วนตัว

#เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

#ผลักดันให้เกิดความเปลี่ยนแปลง
เพื่อสังคมที่เป็นธรรม

เรียบเรียงจากหลักสูตรการอบรม MIDL
เพื่อสร้างพลเมืองของสถาบันสื่อเด็กและ
เยาวชน (สสย.) และเครือข่ายการศึกษา
เพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย
(Thai Civic Education)

#เห็นอกเห็นใจผู้อื่นและ
เคารพความคิดที่หลากหลาย

#ต้องมีทักษะการใช้สื่อ
เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

#ใช้สื่อและผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์

#เข้าถึง ใช้สื่อและเทคโนโลยี
ดิจิทัลอย่างปลอดภัย

#คิดวิเคราะห์ที่ ตั้งคำถามสื่อ
และสิ่งที่เป็นอยู่ทางสังคม

#บริหารและจัดการ
การใช้สื่ออย่างสมดุล

#ระบับการกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์
และใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหา

การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล คืออะไร

M

การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

สมรรถนะในการใช้สื่อต่างๆ รวมถึง การวิเคราะห์และเข้าใจในรูปแบบของสื่อ และเทคนิคต่างๆ ที่สื่อใช้ในการสร้าง ผลกระทบต่อผู้รับสื่อและความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ประเมิน และสร้างสื่อในหลากหลายรูปแบบได้

I

การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy)

สมรรถนะในการประเมิน เลือกใช้ และสื่อสารข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหลากหลายรูปแบบ และรวมถึง ความเข้าใจข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ในความหมายเชิงจริยธรรม

D

การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือสื่อสาร เครือข่ายต่างๆ เพื่อค้นหาข้อมูล (เข้าถึง) ประมวลผล (เข้าใจ) และสร้างสรรค์ ข้อมูล (ประยุกต์ใช้) ได้ในหลากหลายรูปแบบ

"5 คำถามรู้ทันสื่อและโฆษณา"

1. สื่อนี้ใครทำ?

2. สื่อนี้นำเสนอด้วยวิธีใด?

3. สื่อนี้ผู้รับสื่อจะรับรู้
ในแง่มุมไหนได้บ้าง?

4. สื่อนี้นำเสนออะไร และมี
อะไรไม่ถูกนำเสนอบ้าง?

5. สื่อนี้หวังผลอะไร?

ขอบคุณข้อมูลจาก สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.)

FB สื่อเด็กสร้างสุข

**ตระหนักในความสำคัญของการเลือก
และจัดสรรเวลาตนเองในการใช้สื่อ**

**เรียนรู้ทักษะการดูแบบวิพากษ์ สามารถวิเคราะห์
และตั้งคำถามว่าสื่อถูกสร้างขึ้นได้อย่างไร
และควรเชื่อสื่อหรือไม่**

**สามารถวิเคราะห์สื่อในเชิงสังคม การเมือง
เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม
จนนำไปสู่การสร้างเวทีทางสังคม**

3 ขั้นตอน รู้เท่าทันสื่อ

ที่มา : japond11.wordpress.com

8ทักษะด้านดิจิทัลที่ควรรู้

1 Digital Citizen Identity

คือ การสร้างและจัดการอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองได้อย่างดี ทั้งบนโลกออนไลน์และโลกความจริง

2 Screen Time Management

คือ รู้จักบริหารการใช้เวลาบนสื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสม

3 Cyberbullying Management

คือ รู้จักรับมือการถูกคุกคามได้อย่างชาญฉลาดและเหมาะสม

4 Cyber Security Management

คือ สามารถป้องกันข้อมูลด้วยระบบที่เข้มแข็งและปลอดภัย

5 Digital Empathy

คือ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

6 Digital Footprints

คือ การเข้าใจร่องรอยบนโลกดิจิทัลที่เราทิ้งไว้ และคำนึงผลที่อาจตามมา

7 Critical Thinking

คือ สามารถแยกแยะข้อมูลถูกผิดได้ และคิดอย่างมีเหตุผล

8 Privacy Management

คือ การรู้สิทธิการแชร์ข้อมูลออนไลน์ เพื่อป้องกันความเป็นส่วนตัวของตนเองและผู้อื่น

8 ทักษะจำเป็น

เพื่อก้าวสู่ 'ความเป็นพลเมืองดิจิทัล'

ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)

ต้องมีความสามารถในการสร้างสมดุล
บริหารจัดการ
รักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ให้ได้

ทักษะในการรับมือกับการคุกคาม ทางโลกออนไลน์ (Cyberbullying Management)

สามารถในการรับรู้และรับมือการคุกคามข่มขู่
บนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด

ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)

มีวิจารณญาณในการรักษาข้อมูล
ของตนเองและผู้อื่น
รู้ว่าข้อมูลใดควรหรือไม่ควรเผยแพร่

ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูล ที่ผู้ใช้งานทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)

ไม่ละเลย และรู้จักลบรหัสผ่านหรือ
ประวัติการใช้งานสม่ำเสมอ

ทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking)

สามารถวิเคราะห์แยกแยะ
ระหว่างข้อมูลที่ถูกต้อง
และข้อมูลที่ผิด

ทักษะในการใช้เทคโนโลยี อย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)

เห็นอกเห็นใจและ
สร้างความสัมพันธ์ที่ดี
กับผู้อื่นบนโลกออนไลน์

ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)

มีทักษะในการบริหารเวลา
กับการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล

ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเอง ในโลกออนไลน์ (Cybersecurity Management)

สามารถป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัย
ที่เข้มแข็งและป้องกันการโจรกรรมข้อมูลไม่ให้เกิดขึ้นได้

